

*Кузьменко В.В., Слюсаренко Н.В.****НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
Є.П. ГОЛОБОРОДЬКО**

Відомий вітчизняний учений другої половини ХХ – початку ХХІ століття, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, дійсний член Академії педагогічних і соціальних наук (м. Москва), дійсний член Міжнародної слов'янської академії освіти імені Я.А.Коменського (м. Тираспіль) Євдокія Петрівна Голобородько народилася 14 березня 1937 року на Херсонщині.

Першими сходишками в її науково-педагогічній діяльності стали навчання в Херсонському педагогічному училищі та Херсонському державному педагогічному інституті імені Н.К.Крупської. Цей період життєдіяльності, а також робота в середній школі-інтернаті №1 м.Херсона і в Бериславському педагогічному училищі стали міцним підґрунтям для подальшої плідної педагогічної діяльності та успіхів на науковій ниві (табл. 1).

У 1967-2008 роках Євдокія Петрівна працювала в Херсонському державному педагогічному інституті імені Н.К.Крупської (нині Херсонський державний університет) на постійній основі, де пройшла шлях від викладача до професора та заступника голови спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій.

Навчалася в цільовій аспірантурі при Науково-дослідному інституті педагогіки АПН України, де під керівництвом кандидата філологічних наук (пізніше доктора педагогічних наук, професора) Н.А.Пашківської підготувала кандидатську дисертацію із проблеми навчання російської мови в умовах близькості рідної двомовності, яку захистила в НДІ ВРМНШ АПН СРСР у 1978 році.

У цей період вийшли друком перші наукові праці вченого: методичні рекомендації «Рекомендации по реализации принципов преемственности и перспективности в условиях параллельного изучения русского и украинского языков (на материале морфологии)» (1974 р.); статті: «Интерференция при изучении глагола на уроках русского языка в школах с украинским языком обучения и пути ее преодоления» (1975 р.), «Преемственность и перспективность при изучении глагола в V классе школ с украинским языком обучения» (1975 р.), «Об учебниках русского языка для национальных школ» (1975 р.), «Преемственно-перспективные связи при изучении причастия»

* © Кузьменко В.В., Слюсаренко Н.В.

ТВОРЧИЙ ПОРТРЕТ

(1977 р.), «Преемственность и перспективность в преподавании русского языка в начальных и средних классах» (1978 р.) та ін.

Таблиця 1

Життєвий та науковий шлях професора Є.П.Голобородько

1937 р.	- народилася 14 березня в селі Проценково Херсонської області
1949 р.	- закінчила Проценківську початкову школу
1952 р.	- закінчила Зеленівську семирічну школу
1956 р.	- закінчила Херсонське педагогічне училище
1956-1960 рр.	- навчання в Херсонському державному педагогічному інституті імені Н.К.Крупської
1960-1964 рр.	- вчитель-вихователь середньої школи-інтернату №1 м.Херсона
з 1960 р.	- співпрацює з Південноукраїнським регіональним інститутом післядипломної освіти педагогічних кадрів
1964-1967 рр.	- викладач Бериславського педагогічного училища Херсонської обл.
з 1967 р.	- працює в Херсонському державному педагогічному інституті імені Н.К.Крупської (нині Херсонський державний університет)
1978 р.	- захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук
1983 р.	- отримала вчене звання доцента
1980-1985 рр.	- завідувач кафедри російської мови Херсонського державного педагогічного інституту імені Н.К.Крупської
1985-1987 рр.	- старший науковий співробітник Херсонського державного педагогічного інституту імені Н.К.Крупської
1991 р.	- захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук
1992-2002 рр.	- завідувач кафедри лінгводидактики Херсонського державного університету
1993 р.	- отримала вчене звання професора
1994 р.	- обрана членом-кореспондентом Академії педагогічних наук України
1996 р.	- обрана дійсним членом Академії педагогічних і соціальних наук (м.Москва)
2002 р.	- обрана дійсним членом Міжнародної слов'янської академії освіти імені Я.А.Коменського (м.Тираспіль)
90-ті роки ХХ століття	- член спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій при Південноукраїнському державному педагогічному університеті імені К.Д.Ушинського (м.Одеса)
з 2002 р.	- заступник голови спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій при Херсонському державному університеті
з 2008 р.	- професор кафедри менеджменту освіти Південноукраїнського регіонального інституту післядипломної освіти педагогічних кадрів
з 2009 р.	- професор кафедри педагогіки і психології Південноукраїнського регіонального інституту післядипломної освіти педагогічних кадрів (нині Херсонська академія неперервної освіти)

ТВОРЧИЙ ПОРТРЕТ

Уже через кілька років було розпочато роботу над докторською дисертацією, присвяченою вивченню морфології російської мови в школах з українською мовою навчання, яку успішно захищено в Москві в 1991 році.

Під час роботи над докторською дисертацією Є.П.Голобородько у співавторстві з такими вченими, як: Н.П.Белік, О.В.Бойко, О.І.Левандовська, Л.І.Мініна, Ю.А.Мухамеджанов, Г.О.Михайловська, С.В.Філіппова розроблено низку підручників: «Русский язык: Экспериментальный учебник для 4 класса школ УССР с русским языком обучения» (1984 р.), «Русский язык: Экспериментальный учебник для 5 класса школ с русским языком обучения» (1985 р.), «Русский язык: Пробный учебник для 5 класса школ УССР с русским языком обучения» (1989 р.), «Русский язык: Учебник для 5 класса школ с русским языком обучения» (1991 р.); посібник «Уроки русского языка в 5-6 классах» (1986 р.); звукові посібники: «Звуковое пособие к учебнику русского языка для 4 класса школ с украинским языком обучения» (1985 р.), «Звуковое пособие к учебнику русского языка для 5 класса школ с украинским языком обучения» (1990 р.); методичні рекомендації: «Методические рекомендации по повышению культуры русской речи учащихся-украинцев на уроках русского языка (ударение и орфоэпия)» (1982 р.), «Преимственность в процессе обучения учащихся русскому языку в 5 классе» (1989 р.) та ін.

У подальші роки робота щодо створення навчально-методичного забезпечення для вивчення та викладання в школах України російської мови була успішно продовжена. Крім того, науковцем розроблено курси практикуму з російської мови, вступу до мовознавства, сучасної російської літературної мови, історичної граматики, історії російської літературної мови, порівняльної граматики, методики викладання російської та української мов, основ наукових досліджень, ряд спецкурсів і спецсеминарів для вищої школи.

У 1994 році Євдокія Петрівна обрана членом-кореспондентом Академії педагогічних наук України, у 1996 – дійсним членом Академії педагогічних і соціальних наук (м.Москва), у 2002 – дійсним членом Міжнародної слов'янської академії освіти імені Я.А.Коменського (м.Тираспіль).

Основні напрями її наукової діяльності: методика навчання російської мови, методика навчання української мови, загальна педагогіка та педагогіка вищої школи.

Результатом педагогічної та науково-педагогічної роботи за цими напрямками стала підготовка й перепідготовка тисяч учителів, сотні виступів і публікацій, наукове керівництво

ТВОРЧИЙ ПОРТРЕТ

аспірантами, докторантами і здобувачами, наукове консультування вчителів, працівників народної освіти, студентів, учнів шкіл різного типу, участь у редакційних комітетах і колегіях науково-методичних видань, у тому числі і міжнародних, керівництво республіканським педагогічним експериментом, науково-дослідною роботою студентів.

З 1960 року Є.П.Голобородько співпрацює з Південно-українським регіональним інститутом післядипломної освіти педагогічних кадрів, де бере участь у перепідготовці вчителів. Разом із працівниками кабінету методики російської мови та літератури й кабінету початкової освіти побувала в багатьох школах Херсона та Херсонської області під час проведення науково-методичних семінарів, конференцій, конкурсів, олімпіад тощо.

Починаючи з 90-х років є науковим консультантом експериментальних шкіл, значну увагу приділяє роботі з обдарованою учнівською молоддю.

Протягом 1994-2004 років, працюючи на кафедрі виховної роботи Південноукраїнського регіонального інституту післядипломної освіти педагогічних кадрів, опублікувала низку праць, присвячених проблемам виховання молоді та підготовки вчителів. Серед них: «Основні напрямки розвитку психолого-педагогічної науки в Україні», «Українська пісня як засіб етно-естетичного виховання» (1995 р.), «Основные направления образования в Украине в XXI ст.», «Формування поняття здорового способу життя у школярів початкових класів», «Совместное планирование учебного материала учителями украинского и русского языков» (1997 р.), «Нові типи шкіл на Херсонщині», «Проблеми сімейного виховання на сучасному етапі», «Духовность личности ученика и роль русского языка в ее формировании» (1998 р.), «Философские основы педагогики ненасилия», «Микроклимат в семье и его роль в воспитании детей», «Идеи К.Д.Ушинского в развитии языковой личности учащихся» (1999 р.), «Загальні питання інтерактивного навчання», «Компьютеризация обучения как средство повышения орфографической грамотности учащихся и особенности использования сети Интернет в Украине» (2000 р.), «Тенденції вищої світової школи», «Неперервна освіта і особистість учителя», «Новые подходы к урокам русского языка (на материале из произведений М.Шолохова)» (2001 р.), «Реалии и тенденции в языковой ситуации Украины» (2001 р.), «Основні психологічні теорії мотивації та їх значення сьогодні», «Соціально-культурні чинники сучасності і статус учителя» (2002 р.), «Культура молоді сім'ї», «Методичні засади соціаль-

ТВОРЧИЙ ПОРТРЕТ

ної роботи», (2003 р.), «Основні чинники сімейного виховання. Забезпечення системного підходу в роботі з батьками», «Сучасні і традиційні аспекти профільного навчання», «Вопросы теории и практики поликультурного образования», «Взаимосвязанное обучение видам речевой деятельности и вопросы поликультурного воспитания» (2004 р.) та ін.

За період роботи на кафедрі менеджменту освіти (з 2004 р. за сумісництвом, а в 2008-2009 рр. – на постійній основі) розробила спецкурс «Менеджмент в освіті» та підготувала методичні вказівки для керівників навчальних закладів різних типів щодо організації їхньої управлінської діяльності.

Останнім часом, працюючи на кафедрі педагогіки і психології Херсонської академії неперервної освіти, Євдокія Петрівна досліджує актуальні проблеми психолого-педагогічної науки. Результатом стали такі роботи: «Актуальні проблеми професійного становлення: методологічні аспекти», «Сучасна післядипломна освіта: реалії та перспективи», «Сучасні аспекти професійного становлення: реалії та перспективи», «Організація та управління процесом навчання в системі післядипломної освіти Франції» (у співавторстві з Ю.М.Несіним), «Усі уроки української мови в 10 класі. Академічний рівень», «Сучасні тенденції розвитку початкової освіти» (2010 р.), «Про зв'язок психології і педагогіки у працях Л. С. Виготського (до 115-річчя з дня народження)», «Стратегическое направление методики преподавания русского языка», «Педагогічний експеримент у контексті науково-методичної діяльності закладів післядипломної освіти» (2011 р.) та ін.

Є.П.Голобородько – автор понад 300 наукових робіт, але продовжує досить активно, наполегливо і творчо працювати, надаючи приклад всім оточуючим, а насамперед, своїм колегам, докторантам, аспірантам і здобувачам.

Вельмишановна Євдокіє Петрівно! Вітаємо Вас з ювілеєм! Зичимо міцного здоров'я, щастя, творчої наснаги, нових ідей і здобутків!